

Svetnice in svetniki
Mestni svet

Številka: 032-4/2018-1-(47/12)

Datum: 7. 9. 2018

Zadeva: Odgovor na svetniško vprašanje – Evropska prestolnica kulture
Zveza: 39. seja Mestnega sveta Mestne občine Kranj (MO Kranj)

Na 39. redni seji Mestnega sveta MO Kranj (23. 5. 2018) je svetnik Janez Černe povedal, da je Kranj kandidiral za Evropsko prestolnico kulture. Zanimalo ga je, kaj se dogaja s tem in kaj bo to pomenilo za Kranj.

Odgovor:

Evropska prestolnica kulture je naziv, ki ga za dobo enega koledarskega leta nosi eno ali več mest v Evropski uniji, ki sodelujejo v programu Evropska prestolnica kulture. Projekt evropska prestolnica kulture temelji na izhodišču, da je potrebno v središče kulturnega življenja Evrope postaviti mesta. Slovenija je skupaj z Nemčijo povabljena k organizaciji programa Evropske prestolnice kulture (EPK) leta 2025.

Evropske prestolnice kulture so eden najbolj znanih projektov Evropske skupnosti. Projekt se je pričel leta 1985 na pobudo grške ministrice za kulturo Meline Mercouri. Zamisel tega panevropskega kulturnega projekta temelji na izhodišču, da je potrebno v središče kulturnega življenja Evrope postaviti mesta. Evropske prestolnice kulture s kulturo in umetnostjo izboljšujejo kakovost življenja v teh mestih in krepijo občutek za skupnost ter povezanost. Meščani se vključujejo v večletne priprave in izvedbene aktivnosti, s čimer prevzemajo pomembnejšo in aktivnejšo vlogo pri razvoju in kulturnem izrazu svojega mesta. Mnoga uspešna mesta so dokazala (npr. Lille, Glasgow, Essen, Graz...), da je ta projekt tudi resna priložnost za prenovu urbanih centrov, dvig kreativnosti, dotok novih obiskovalcev in višjo mednarodno prepoznavnost.

Mestna občina Kranj ni podala kandidature za Evropsko prestolnico kulture 2025.

Razpis za evropsko prestolnico kulture 2025 še ni bil objavljen. Pričakuje se, da bo do konca leta 2018 ali v začetku leta 2019 Ministrstvo za kulturo objavilo razpis (šest let pred letom, ko bo eno od mest postalo Evropska prestolnica kulture). Razpis je običajno odprt deset mesecev. Izbor kandidata poteka v dveh krogih. Vloge v prvi fazi vrednoti odbor neodvisnih strokovnjakov na področju kulture na podlagi znanih kriterijev (objavljenih v razpisu). Odbor izbere mesta, ki se uvrstijo v ožji izbor ter jih pozove k pripravi podrobnejše prijave. Po ponovnem pregledu izberejo zmagovalca, ki ga razglasijo za Evropsko prestolnico kulture 2025.

Odbor, ki odloča o kandidaturi je sestavljen iz mednarodne skupine ekspertov, združenih v Svet neodvisnih strokovnjakov in evropskih institucij.

Praksa mest, ki se potegujejo za Evropsko prestolnico kulture je, da mestni sveti kot najvišji organ odločanja sprejme odločitev o morebitni kandidaturi. Kandidaturo tako Mestna občina Kranj odda šele potem, ko

Mestni svet sprejme Sklep o kandidaturi Mestne občine Kranj za naslov Evropska prestolnica kulture 2025. Dodaten pogoj za prijavo kandidature Kranja je tudi sprememba oziroma osvežitev Strategije razvoja kulture v Mestni občini Kranj, kjer je potrebno kandidaturo MOK za Evropsko prestolnico kulture 2025 zapisati in opredeliti kot strateški cilj.

Kandidaturo so že najavila mesta Ljubljana, Lendava in Nova Gorica.

V Kranju trenutno obstaja neformalna skupina (Kranj 25) sestavljena iz nevladnih organizacij in zaposlenih v javnih zavodih. Večkrat so nam predstavili svoja razmišljanja in idejo o kandidaturi Kranja za Evropsko prestolnico kulture 2025.

Osnovna ideja Kranj25 predvideva regijsko prijavo cele Gorenjske. Regije so glede na dosedanje prestolnice kulture dobro sprejete kot geo-konceptualni pristop k prijavi. Nosilec prijave Kranj25 je Mestna občina Kranj, močna regijska vključenost je uresničena s predvidenimi partnerji Škofjo Loko, Kamnikom, Radovljico, Bledom, Tržičem in Jesenicami kot partnerskimi mesti.

Za Kranj bi status EPK pomenil prepoznanje ne le kot univerzitetnega in športnega mesta, pač pa predvsem nadgradnjo iz naziva Prešernovega mesta v dejansko kulturno prestolnico in dejansko regijsko središče Gorenjske.

V tem trenutku ni mogoče oceniti celotne vrednosti projekta deleža države in Mestne občine Kranj. To bo mogoče oceniti, ko bo pripravljena prijava Kranja za EPK 2025.

Namen kandidature Kranja za Evropsko prestolnico kulture je opozoriti na bogastvo in raznolikost evropskih kultur ter njihove skupne značilnosti, kakor tudi spodbuditi boljše medsebojno razumevanje med evropskimi državljani in spodbujati prispevek kulture k dolgoročnemu razvoju mest. Evropska prestolnica kulture je predvsem priložnost za regeneracijo mesta, dvig prepoznavnosti mesta, širitev podobe mesta v očeh svojih prebivalcev, spodbujanje turizma in priložnost za prevetritev kulturne ponudbe v mestu.«

S spoštovanjem,

Nada Bogataj Kržan
vodja Urada za družbene dejavnosti